

Three Selections from Herodotus

With notes

I Notes on the Ionic Dialect

The Ionic dialect was spoken on the Ionian coast of Asia Minor (and was used by Herodotus although his native Halicarnassos was Dorian speaking), on many of the islands and in parts of Sicily. **Old Ionic** or **Epic** is the basis of the dialect of Homer and Hesiod. **New Ionic** is the language of Herodotus and was used also by Hippocrates.

Some characteristics of Ionic:

1. **Long -α- becomes -η- even after** ε, ι ρ. Attic retains -α- after ε, ι, ρ.:

ἀνομίη = ἀνομία

αἰτίη = αἰτία

ἱστορίη = ἱστορία

χώρη = χώρα

2. **κ for π** in adjectives and adverbs from the stem πο- (indefinites and interrogatives)

κη = πη *in some way, somehow*

κου = που *somewhere, perhaps* κοῦ = ποῦ *where*

ὅκως = ὅπως *how; in order that*

3. **Absence of aspiration:** in compounds; use of unaspirated consonant where other dialects have an aspirated one.

αὔτις = αὐθις *again, afterwards*

ἀπικνέομαι = ἀφικνέομαι *arrive at, come*

ἐνθεῦτεν = ἐντεῦθεν *from there*

4. **Vowels and diphthongs:**

ει for ε and ου for ο

μοῦνος = μόνος

οὔνομα = ὄνομα

ξεῖνος = ξένος

α for ε

μέγαθος = μέγεθος

ω for αυ

θωμάζω = θαυμαζώ

5. **Case endings:**

In the dative plural:

-οισι = -οις
-ησι = -αις
ναυτιλίησι μακρῆσι

The genitive singular of masculines of the first declension is -εω (= ου)
The genitive plural of the first declension (both masculines and feminines) is -εων = ὠν.
Περσέων = Περσῶν

6. Pronouns

The reflexive shows:

ἑωυτοῦ = ἑαυτοῦ ἑωυτῶν = ἑαυτῶν

Some peculiarities of the personal pronouns of the third person are:

οἱ *to him, her*

σφι *to them* See also the note on line 20.

Epic use of the article (the forms with τ-) as a relative.

7. Verbs:

Contraction often does not take place:

καλομένης = καλουμένης

οἰκέουσι = οἰκοῦσι

Epic forms of the participles of εἶμι

ἔών

ἐούσης

ἔόντων κτλ.

Third person plural middle

-αται = -νται

-ατο = -ντο

φέρω: οἶσω, ἦνεια-- -- ἠνείχθην

8. Some common words:

ἔς = εἰς

πλεῦνος = πλέονος

ῶν = οὔν

Other peculiarities of the dialect will be treated as they come up in the text.

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ

Selections from Book One

A

1. Ἡροδότου Ἀλικαρνησέος ἱστορίας ἀπόδεξις ἦδε, ὡς¹ μήτε τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων τῷ χρόνῳ ἐξίτηλα γένηται,² μήτε ἔργα μεγάλα τε καὶ θωμαστά, τὰ μὲν Ἑλλησι τὰ δὲ³ βαρβάροισι ἀποδεχθέντα, ἀκλεᾶ γένηται, τὰ τε ἄλλα καὶ δι' ἣν⁴ αἰτίην ἐπολέμησαν ἀλλήλοισι.⁵

Περσέων μὲν νυν οἱ λόγιοι Φοίνικας αἰτίους φασὶ γενέσθαι⁶ τῆς διαφορῆς. τούτους γὰρ ἀπὸ τῆς Ἐρυθρῆς καλεομένης⁷

¹ Ἀλικαρνησέος gen. of adj. Ἀλικαρνησεύς of *Halicarnassus* ἱστορίη Ion. for ἱστορία *inquiry, research* See αἰτίη in line 5.
ἀπόδεξις *setting forth, publication*
ἦδε subject: supply ἐστί
ὡς with the subjunctive (= ἵνα)

² τῷ χρόνῳ dative of means ἐξίτηλος *forgotten, fading*

³ θωμαστά Ion. for θαυμαστά

⁴ ἀποδεχθέντα < ἀποδείκνυμι *show, exhibit, display*
ἀκλεᾶ < ἀκλεῆς ἀκλεές *without κλέος*

⁵ *αἰτίη = αἰτία *cause*; see line 6 αἴτιος *responsible*
πολεμέω < πόλεμος

⁶ *Ἑλληνες, Πέρσαι, Φοίνικες are the peoples of chapter 1
οἱ λόγιοι are those who know the stories, *chroniclers*

⁷ *διαφορῆ = διαφορά *difference, disagreement*
Ἐρυθρῆ θάλασσα *The Indian Ocean*; ἐρυθρός-ά-όν red

θαλάσσης ἀπικομένους ἐπὶ τήνδε τὴν θάλασσαν, καὶ⁸ οἰκήσαντας
τοῦτον τὸν χῶρον τὸν καὶ νῦν οἰκέουσι, αὐτίκα⁹ ναυτιλίησι μακρῆσι
ἐπιθέσθαι, ἀπαγινέοντας δὲ φορτία¹⁰ Αἰγύπτια τε καὶ Ἀσσύρια τῆ τε
ἄλλῃ ἐσαπικνέεσθαι καὶ δὴ¹¹ καὶ ἐς Ἴαργος. τὸ δὲ Ἴαργος τοῦτον τὸν
χρόνον προεῖχε¹² ἅπανσι τῶν ἐν τῇ νῦν Ἑλλάδι καλεομένη χώρῃ.
ἀπικομένους¹³ δὲ τοὺς Φοῖνικας ἐς δὴ τὸ Ἴαργος τοῦτο διατίθεσθαι
τὸν¹⁴ φόρτον. πέμπτη δὲ ἡ ἕκτη ἡμέρη ἀπ' ἧς ἀπίκοντο,¹⁵
ἐξεμπολημένων σφι σχεδὸν πάντων, ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν θάλασσαν¹⁶
γυναῖκας ἄλλας τε πολλὰς καὶ δὴ καὶ τοῦ βασιλέως θυγατέρα.¹⁷ τὸ δὲ
οἱ οὖνομα εἶναι, κατὰ τῷτὸ τὸ καὶ Ἕλληνας λέγουσι,¹⁸ Ἰοῦν τὴν

⁸ ἀπικομένους = ἀφικομένους: * loss of the rough breathing is characteristic of Ionic Greek.

⁹ τόν = ὄν. * The relative pronoun is ὅς ἤ, οἷ αἶ but the other forms show initial τ like the article (as in Homer). *αὐτίκα *at once, immediately*

¹⁰ ναυτιλίη *voyage* ἐπιτίθημι *put to; mid. set oneself to something; attack*
ἀπαγινέω = ἀπάγω
φορτία *wares* (< φέρω) see line 14 φόρτος -ου *freight, cargo*

¹¹ Αἰγύπτια τε καὶ Ἀσσύρια adjectives with φορτία
τῆ τε ἄλλῃ [χώρῃ]

¹² προεῖχε < προέχω *be before, surpass, excel*

¹³ The indirect statement continues: “they say that...”

¹⁴ διατίθημι *place separately; mid. dispose of*

¹⁵ ἀπ' ἧς: the relative shows forms similar to those of Attic Greek after elided prepositions

¹⁶ ἐξεμπολέω *sell off* σφι *by them* σχεδόν *nearly, almost*

¹⁷ καὶ δὴ καὶ *and in particular*

¹⁸ οἱ *to her* (dat. of possession--third person personal pronoun)
οὔνομα = ὄνομα τῷτὸ = τὸ αὐτό

Ἰνάχου· ταύτας στάσας κατὰ πρύμνην τῆς νεὸς¹⁹ ὠνέεσθαι τῶν φορτίων τῶν σφι ἦν θυμὸς μάλιστα· καὶ τοὺς²⁰ Φοίνικας διακελευσαμένους ὀρμήσαι ἐπ' αὐτάς. τὰς μὲν δὴ²¹ πλεῦνας τῶν γυναικῶν ἀποφυγεῖν, τὴν δὲ Ἰοῦν σὺν ἄλλησι²² ἀρπασθῆναι. ἐσβαλομένους δὲ ἐς τὴν νέα οἴχεσθαι²³ ἀποπλέοντας ἐπ' Αἰγύπτου.

¹⁹ Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου Io, daughter of Inachus Ἰώ, Ἰοῦς -- acc. Ἰοῦν κατὰ πρύμνην *near the stern* νηὺς, νεός, ἡ *ship*

²⁰ ὠνέομαι *buy, bargain for*

Third person personal pronoun:

--	σφεῖς
εὐ	σφέων
οἱ	σφι
μιν	σφέας

²¹ διακελεύομαι *give orders this way and that*

²² πλεῦνας = πλέονας

²³ *ἀρπάζω *seize, carry off* *ἀρπαγή *seizure, carrying off*

Places: Egypt, Phoenicia (Tyre), Aia in Colchis, Phasis, a river in Colchis

Names: Io, Europa, Medea

Peoples: Persians, Hellenes (Greeks), Cretans, Colchians

2. Οὕτω μὲν Ἰοῦν ἐς Αἴγυπτον ἀπικέσθαι λέγουσι Πέρσαι, οὐκ¹ ὡς Ἕλληνες, καὶ τῶν ἀδικημάτων πρῶτον τοῦτο ἄρξαι. μετὰ² δὲ ταῦτα Ἑλλήνων τινὰς (οὐ γὰρ ἔχουσι τοῦνομα³ ἀπηγήσασθαι) φασὶ τῆς Φοινίκης ἐς Τύρον προσσχόντας⁴ ἀρπάσαι τοῦ βασιλέος τὴν θυγατέρα Εὐρώπην. εἶησαν δ' ἂν οὗτοι Κρήτες. ταῦτα μὲν δὴ ἴσα πρὸς ἴσα σφι γενέσθαι, μετὰ⁶ δὲ ταῦτα Ἕλληνας αἰτίους τῆς δευτέρας ἀδικίης γενέσθαι.⁷ καταπλώσαντας γὰρ μακρῇ νηὶ ἐς Αἶαν τε τὴν Κολχίδα καὶ⁸ ἐπὶ Φᾶσιν ποταμόν, ἐνθεῦτεν, διαπρηξαμένους καὶ τῶν εἵνεκεν⁹ ἀπίκατο, ἀρπάσαι τοῦ βασιλέος τὴν θυγατέρα Μηδείην.¹⁰ πέμψαντα

¹ * οὕτω / οὕτως *thus*

² * τῶν ἀδικημάτων genitive with ἄρξαι
* μετὰ + acc. *after*

³ ἀπηγήσασθαι Ionic aor. inf. < ἀφηγέομαι *lead the way, relate, tell*

⁴ προσέχω (* pp. of ἔχω) *have in addition; put to shore, land*

⁶ ἴσα πρὸς ἴσα “measure for measure”, “like for like”

⁷ ἀδικίης gen. with αἰτίους

⁸ καταπλώσαντας < καταπλέω *sail down, put in*
τὴν Κολχίδα attrib. to Αἶαν “of Colchis”

⁹ ἐνθεῦτεν = ἐντεῦθεν *from there*
διαπρήσσω (πράττω) *accomplish*
τῶν εἵνεκεν *for/on account of which*

¹⁰ ἀπίκατο = ἀφίκοντο (Ionic-αται for -νται; -ατο for -ντο) “they had come”

δὲ τὸν Κόλχων βασιλέα ἐς τὴν Ἑλλάδα κήρυκα¹¹ αἰτέειν τε δίκας τῆς ἀρπαγῆς καὶ ἀπαιτέειν τὴν θυγατέρα.¹² τοὺς δὲ ὑποκρίνασθαι ὡς οὐδὲ ἐκεῖνοι Ἰοῦς τῆς Ἀργείης¹³ ἔδοσαν σφί δίκας τῆς ἀρπαγῆς· οὐδὲ ὧν αὐτοὶ δώσειν¹⁴ ἐκείνοισι.

3

Names: Alexandros (= Paris), son of Priam; Helen

3. Δευτέρῃ δὲ λέγουσι γενεῇ μετὰ ταῦτα Ἀλέξανδρον τὸν¹ Πριάμου, ἀκηκοότα ταῦτα, ἐθελήσαι οἱ ἐκ τῆς Ἑλλάδος δι² ἀρπαγῆς γενέσθαι γυναῖκα, ἐπιστάμενον πάντως ὅτι οὐ δώσει³ δίκας· οὐδὲ γὰρ ἐκείνους διδόναι. οὕτω δὲ ἀρπάσαντος⁴ αὐτοῦ Ἑλένην, τοῖσι Ἕλλησι δόξαι πρῶτον πέμψαντας⁵ ἀγγέλους ἀπατέειν τε Ἑλένην καὶ δίκας τῆς ἀρπαγῆς αἰτέειν. τοὺς δέ, προισχομένων ταῦτα, προφέρειν σφί

¹¹ The indirect statement continues.
πέμψαντα with βασιλέα

¹² αἰτέω, ἀπαιτέω *demand, demand back*

¹³ ὑποκρίνομαι = ἀποκρίνομαι *answer, reply*

¹⁴ ὧν = οὔν

¹ γενεῇ = Attic γενεά *generation*

² οἱ = αὐτῷ dative of possession

³ *πάντως *altogether, absolutely*

⁴ ἀρπάσαντος αὐτοῦ genitive absolute

⁵ δόξαι “it seemed best”

Μηδείης τὴν⁷ ἄρπαγὴν, ὡς οὐ δόντες αὐτοὶ δίκας οὐδὲ ἐκδόντες⁸
ἀπαιτεόντων βουλοίατό σφι παρ' ἄλλων δίκας γίνεσθαι.⁹

⁷ προισχομένων: τούτων (referring to the Greeks) is understood as subject.
προίσχομαι *allege, put forward as a pretext*
τοὺς δέ (refers to the Trojans), subject of προφέρειν *to bring up (a charge)*

⁸ αὐτοί refers to the Greeks

⁹ ἀπαιτεόντων [Περσῶν]; βουλοίατο = βούλοιντο
σφι refers to the Greeks and is dative of possession with δίκας γίνεσθαι.
That is, although the Greeks did not make restitution for the carrying off of Medea when
the Asiatics demanded her back, they wanted to have it from others.

4. Μέχρι μὲν ὧν τούτου ἀρπαγὰς μούνας εἶναι παρ' ἀλλήλων,¹ τὸ δὲ ἀπὸ τούτου Ἕλληνας δὴ μεγάλως αἰτίους γενέσθαι·² προτέρους γὰρ ἄρξαι στρατεύεσθαι ἐς τὴν Ἀσίην ἢ σφέας ἐς³ τὴν Εὐρώπην. τὸ μὲν νυν ἀρπάζειν γυναίκας ἀνδρῶν ἀδίκων⁴ νομίζειν ἔργον εἶναι, τὸ δὲ ἀρπασθισέων σπουδῆν⁵ ποιήσασθαι τιμωρέειν ἀνοήτων, τὸ δὲ μηδεμίαν ὄρην ἔχειν⁶ ἀρπασθισέων σωφρόνων· δηλα γὰρ δὴ ὅτι, εἰ μὴ αὐταὶ⁷ ἐβούλοντο, οὐκ ἂν ἠρπάζοντο. σφέας μὲν δὴ τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίης λέγουσι Πέρσαι ἀρπαζομενέων τῶν γυναικῶν λόγον⁹ οὐδένα ποιήσασθαι, Ἕλληνας δὲ Λακεδαιμονίης εἵνεκεν γυναικὸς στόλον μέγαν συναγεῖραι καὶ ἔπειτα ἐλθόντας ἐς τὴν Ἀσίην τὴν Πριάμου δύναμιν κατελεῖν. ἀπὸ τούτου αἰεὶ ἠγήσασθαι τὸ Ἑλληνικὸν σφίσι εἶναι πολέμιον. τὴν γὰρ Ἀσίην καὶ τὰ ἐνοικέοντα ἔθνεα βάρβαρα οἰκιεῦνται οἱ¹⁴ Πέρσαι, τὴν δὲ Εὐρώπην καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ἠγηνται κεχωρίσθαι.

¹ μέχρι + gen. *until, up to*

² τὸ δὲ ... the article is often used before a prepositional phrase, “but after this...”

³ προτέρους ἢ *before* σφέας *the Persians*

⁴ *articluar infinitive*

⁵ σπουδῆν ποιήσασθαι *to make a big deal of + inf.*

⁶ τιμωρέω *avenge*

⁷ δηλα [ἐστι] “it is clear that”

⁹ λόγον (οὐδένα) ποιήσασθαι “take (no) account of”

¹⁴ βάρβαρα *predicate* οἰκιεῖσθαι *claim as one's own*

B'

The Story of Arion, the Singer-Songwriter

People and Places:

Periander son of Cypselus

Arion of Methymna

Corinth

Italy and Sicily

Taras = Tarentum (Taranto)

Taenarus

1. Περίανδρος δὲ ἦν Κυψέλου παῖς, οὗτος ὁ τῷ Θρασυβούλῳ τὸ χρηστήριον μηνύσας· ἐτυράννευε δὲ ὁ Περίανδρος Κορίνθου· τῷ δὴ λέγουσι Κορίνθιοι (ὁμολογέουσι δὲ σφι Λέσβιοι) ἐν τῷ βίῳ θῶμα μέγιστον παραστήναι, Ἄριονα τὸν Μηθυμναῖον ἐπὶ δελφίνος ἐξενειχθέντα ἐπὶ Ταίναρον, ἔοντα κιθαρῳδὸν τῶν τότε ἔόντων οὐδενὸς δεύτερον, καὶ διθύραμβον πρῶτον ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν ποιήσαντά τε καὶ ὀνομάσαντα καὶ διδάξαντα ἐν Κορίνθῳ.

Vocabulary and hints:

1.

* χρηστήριον *oracle*

μηνύω *inform*

τῷ *demonstrative pronoun*

παρίστημι *bring over, occur*

δελφίς, δελφῖνος, ὁ *dolphin*

κιθαρῳδός *a person who plays and sings to the guitar*

ὁ οὐδενὸς δεύτερον "second to none"

τῶν *relative pronoun*

ἴδμεν < οἶδα

2. Τοῦτον τὸν Ἄριονα λέγουσι, τὸν πολλὸν τοῦ χρόνου

διατρίβοντα παρὰ Περιάνδρῳ ἐπιθυμῆσαι πλῶσαι ἐς Ἰταλίην τε καὶ Σικελίην, ἐργασάμενον δὲ χρήματα μεγάλα θελήσαι ὀπίσω ἐς Κόρινθον ἀπικέσθαι. ὀρμάσθαι μὲν νυν ἐκ Τάραντος, πιστεύοντα δὲ οὐδαμοῖσι μᾶλλον ἢ Κορινθίοισι μισθώσασθαι πλοῖον ἀνδρῶν Κορινθίων. τοὺς δὲ ἐν τῷ πελάγει ἐπιβουλεύειν τὸν Ἀρίονα ἐκβαλόντας ἔχειν τὰ χρήματα. τὸν δὲ συνέντα τοῦτο λίσσεσθαι, χρήματα μὲν σφι προιέντα, ψυχὴν δὲ παραιτεόμενον. οὐκὼν δὲ πείθειν αὐτὸν τούτοισι, ἀλλὰ κελεύειν τοὺς πορθμέας ἢ αὐτὸν διαχρᾶσθαί μιν, ὡς ἂν ταφῆς ἐν γῆ τύχη, ἢ ἐκπηδᾶν ἐς τὴν θάλασσαν τὴν ταχίστην· ἀπειληθέντα δὲ τὸν Ἀρίονα ἐς ἀπορίην παραιτήσασθαι, ἐπειδὴ σφι οὕτω δοκέοι, περιδεῖν αὐτὸν ἐν τῇ σκευῇ πάσῃ στάντα ἐν τοῖσι ἐδωλίοισι ἀείσαι· ἀείσας δὲ ὑπεδέκετο ἐωυτὸν κατεργάσασθαι. καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονὴν εἰ μέλλοιεν ἀκούσεσθαι τοῦ ἀρίστου ἀνθρώπων ἀοιδοῦ, ἀναχωρῆσαι ἐκ τῆς πρύμνης ἐς μέσην νέα. τὸν δὲ ἐνδύντα τε πᾶσαν τὴν σκευὴν καὶ λαβόντα τὴν κιθάρην, στάντα ἐν τοῖσι ἐδωλίοισι διεξελθεῖν νόμον τὸν ὄρθιον, τελευτώντος δὲ τοῦ νόμου ῥίψαί μιν ἐς τὴν θάλασσαν ἐωυτὸν ὡς εἶχε σὺν τῇ σκευῇ πάσῃ. καὶ τοὺς μὲν ἀποπλέειν ἐς Κόρινθον, τὸν δὲ δελφίνα λέγουσι ὑπολαβόντα ἐξενεῖκαι ἐπὶ Ταίναρον. ἀποβάντα δὲ αὐτὸν χωρέειν ἐς Κόρινθον σὺν τῇ σκευῇ, καὶ ἀπικόμενον ἀπηγέεσθαι πᾶν τὸ γεγονός. Περιάνδρον δὲ ὑπὸ ἀπιστίης Ἀρίονα μὲν ἐν φυλακῇ ἔχειν οὐδαμῇ μετιέντα, ἀνακῶς δὲ ἔχειν τῶν πορθμέων. ὡς δὲ ἄρα παρεῖναι αὐτούς, κληθέντας ἱστορέεσθαι εἴ τι λέγοιεν περὶ Ἀρίονος. φημένων δὲ ἐκείνων ὡς

εἴη τε σῶς περὶ Ἰταλίην καὶ μιν εὖ πρήσσοντα λίποιεν ἐν Τάραντι,
ἐπιφανῆναί σφι τὸν Ἀρίονα ὥσπερ ἔχων ἐξεπήδησε· καὶ τοὺς
ἐκπλαγέντας οὐκ ἔχειν ἔτι ἐλεγχομένους ἀρνέεσθαι. ταῦτα μὲν νυν
Κορίνθιοί τε καὶ Λέσβιοι λέγουσι, καὶ Ἀρίονος ἐστὶ ἀνάθημα
χάλκεον οὐ μέγα ἐπὶ Ταινάρῳ, ἐπὶ δελφῖνος ἐπεὼν ἄνθρωπος.

Vocabulary and hints:

2.

διατρίβω *spend/pass time*

Ἰ παρὰ Περιάνδρῳ "at the court of Periander"

πλώσαι < πλέω

οὐδαμὸς *no one*

μισθόω *let out; m id. hire*

ἐπιβουλεύω *plot*

ἐν τῷ πελάγει "on the open sea"

συνέντα < * συνίημι *hear, understand*

* λίσσομαι *beg*

προίημι *give up*

παραιτέω *ask for*

οὔκων = οὔκουν

τούτοισι [λόγοισι]

τοὺς πορθμέας subject of κελεύειν -- πορθμεύς *sailor, boatman*

διαχρᾶσθαι *use up, finish, do in*

μιν = ἑαυτόν (ἑωυτόν)

ἐκπηδάω *leap out*

Ἰ τὴν ταχίστην "the fastest way"

ἀπελέω *force back*

περιοράω *allow*

ἐν τῇ σκευῇ πάσῃ "dressed in his singing suit," "in full
regalia"

ἐδῶλιον *seat, rowing bench*

ἀεῖσαι < ἀείδω *sing -- ἀοιδός singer*

ὑποδέχομαι = ὑποδέχομαι *undertake, promise*
κατεργάζομαι *accomplish, make an end of, kill*
ἀναχωρέω *move back/up*
πρυμνή *stern*
ἐνδύω *put on*
κιθάρη *cithara, guitar*
νόμος ὁ ὄρθιος "high whining trill," "the high-pitched strain"
ῥίπτω *throw, cast*
* Ἰ ὡς εἶχε "as he was"
ἀπηγέομαι *tell, narrate*
φυλακή *prison*
οὐδαμῆ *nowhere, in no way*
μετιέντα < μετίημι (= μεθίημι) *release, let go*
Ἰ ἀνακῶς ἔχειν *look out for, keep an eye peeled for*
σῶς (adj.) *safe*
* Ἰ ἔχω (+ infinitive) "be able"
ἐκπλαγέντας < ἐκπλήσω *astonish, astound*
ἐλέγχω *refute*
ἀρνέομαι *deny*
ἀνάθημα *statue, dedication*

Γ'

Croesus and Solon

1. ἀπικνέονται ἐς Σαρδεις ἀκμαζούσας πλούτῳ ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς Ἑλλάδος σοφισταί, οἱ τοῦτον τὸν χρόνον ἐτύγχανον ἐόντες, ὡς ἕκαστος αὐτῶν ἀπικνέοιτο, καὶ δὴ καὶ Σόλων ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ὃς Ἀθηναίοισι νόμους κελεύσασι ποιήσας ἀπεδήμασε ἕτεα δέκα, κατὰ θεωρίας πρόφασιν ἐκπλώσας, ἵνα δὴ μή τινα τῶν νόμων ἀναγκασθῆ λῦσαι τῶν ἔθετο. αὐτοὶ γὰρ οὐκ οἰοί τε ἦσαν αὐτὸ ποιῆσαι Ἀθηναῖοι ὀρκίοισι γὰρ μεγάλοισι κατείχοντο δέκα ἕτεα χρήσεσθαι νόμοισι τοὺς ἄν σφι Σόλων θῆται.

Vocabulary

1. Σάρδιες, Σαρδίῳν αἰ *Sardis* The form Σάρδις is accusative plural

ἀκμάζω *be at one's height*

σοφιστής see Kerferd on the early use of this word

* καὶ δὴ καί *and in particular*

ἀποδημέω *go abroad*

ἕτος -ους, τό review the declension (γένος)

κατὰ θεωπίης πρόφασιν "on the pretext of sightseeing"

ὄρκιον *oath*

κατέχω *hold down, restrain*

Explain the use of ἄν

2. Αὐτῶν δὴ ὧν τούτων καὶ τῆς θεωρίας ἐκδημήσας ὁ Σόλων εἵνεκεν ἐς Αἴγυπτον ἀπῆκετο παρὰ Ἀμασιν καὶ δὴ καὶ ἐς Σάρδις παρὰ

Κροΐσον. ἀπικόμενος δὲ ἐξεινίζετο ἐν τοῖσι βασιληίοισι ὑπὸ τοῦ Κροΐσου· μετὰ δὲ ἡμέρη τρίτη ἢ τετάρτη κελεύσαντος Κροΐσου τὸν Σόλωνα θεράποντες περιῆγον κατὰ τοὺς θησαυπούς, καὶ ἐπεδείκνυσαν πάντα ἐόντα μεγάλα τε καὶ ὄλβια. θεησάμενον δέ μιν τὰ πάντα καὶ σκεψάμενον ὥς οἱ κατὰ καιρὸν ἦν, εἶρετο ὁ Κροΐσος τάδε. "Ἐεῖνε Ἰ Αθηναίε, παρ' ἡμέας γὰρ περὶ σέο λόγος ἀπίκται πολλὸς καὶ σοφίης εἶνεκεν τῆς σῆς καὶ πλάνης, ὡς φιλοσοφῶν γῆν πολλὴν θεωρίας εἶνεκεν ἐπελήλυθας· νῦν ὦν ἐπειρέσθαι με ἴμερος ἐπήλθέ σε εἴ τινα ἤδη πάντων εἶδες ὀλβιώτατον." ὁ μὲν ἐλπίζων εἶναι ἀνθρώπων ὀλβιώτατος ταῦτα ἐπειρώτα· Σόλων δὲ οὐδὲν ὑποθωπεύσας ἀλλὰ τῷ ἐόντι χρησάμενος λέγει "ᾠ βασιλεῦ, Τέλλον Ἰ Αθηναῖον." ἀποθωμάσας δὲ Κροΐσος τὸ λεχθὲν εἶρετο ἐπιστρεφῶς "Κοίη δὴ κρίνεις Τέλλον εἶναι ὀλβιώτατον;" ὁ δὲ εἶπε "Τέλλω τοῦτο μὲν τῆς πόλιος εὖ ἠκούσης παῖδες ἦσαν καλοὶ τε κάγαθοί, καὶ σφι εἶδε ἅπασι τέκνα ἐκγενόμενα καὶ πάντα παραμείναντα· τοῦτο δὲ τοῦ βίου εὖ ἦκοντι, ὡς τὰ παρ' ἡμῖν, τελευτῆ τοῦ βίου λαμπροτάτη ἐπεγένετο· γενομένης γὰρ Ἰ Αθηναίοισι μάχης πρὸς τοὺς ἀστυγείτονας ἐν Ἰ Ελευσίनि, βοηθήσας καὶ τροπὴν ποιήσας τῶν πολεμίων ἀπέθανε κάλλιστα, καὶ μιν Ἰ Αθηναῖοι δημοσίη τε ἔθαψαν αὐτοῦ τῇ περ ἔπεσε καὶ ἐτίμησαν μεγάλως."

Vocabulary

2. εἶνεκεν

* ὄλβιος *happy, prosperous*

ὥς οἱ κατὰ καιρὸν "when it was convenient for him," "at his convenience"

εἶρετο < * εἶρομαι *ask, interrogate* (also ἐπείρομαι)

* πλάνη *wandering, travels*
 ὄϊμος *desire*
 ὑποθωπεύω *flatter*
 ἐπιστρεφῆως *earnestly*
 Ἰ τῷ ὄντι χρησάμενος λέγει "tell it like it is"
 κοίη = ποίη "by what [criterion]"
 τοῦτο μὲν ... τοῦτο δέ an emphatic μὲν ... δέ
 * Ἰ εὖ ἤκω "be well off"
 πόλιος εὖ ἠκούσης "his city being well off"
 παραμένω *stay beside, survive*
 * Ἰ ὡς τὰ παρ' ἡμῖν "by our [i.e. Athenian] standards"
 * λαμπρός *splendid*
 ἐπιγίγνομαι *come after, turn out, happen*
 * μαχή *battle*
 ἀστυγείτων *neighboring; as a noun, neighbor to a city*
 Ἰ τροπὴν ποιέω *rout, put to flight*
 δημοσίη *at public expense*
 αὐτοῦ τῆ *there where*
 ἔπεσε < πίπτω

3. Ὡς δὲ τὰ κατὰ τὸν Τέλλον προετρέψατο ὁ Σόλων τὸν Κροῖσον εἶπας πολλά τε καὶ ὄλβια, ἐπειρώτα τίνα δεύτερον μετ' ἐκείνον ἴδοι, δοκέων πάγχυ δευτεραῖα γῶν οἴσεσθαι. ὁ δ' εἶπε "Κλέοβῖν τε καὶ Βίτωνα. τούτοισι γὰρ ἐοῦσι γένος Ἄργείοισι βίος τε ἀρκέων ὑπὴν, καὶ πρὸς τούτῳ ῥώμη σώματος τοιήδε· ἀεθλοφόροι τε ἀμφότεροι ὁμοίως ἦσαν, καὶ δὴ καὶ λέγεται ὅδε ὁ λόγος. ἐούσης ὀρτῆς τῆ Ἥρη τοῖσι Ἄργείοισι ἔδεε πάντως τὴν μητέρα αὐτῶν ζεύγει κομισθῆναι ἐς τὸ ἱρόν, οἱ δὲ σφι βόες ἐκ τοῦ ἀγροῦ οὐ παρεγίνοντο ἐν ὥρῃ· ἐκκλησιόμενοι δὲ ὥρῃ οἱ νεηνῖαι ὑποδύντες αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ζεύγλην

εἶλκον τὴν ἄμαξαν, ἐπὶ τῆς ἀμάξης δέ σφι ὠχέετο ἡ μήτηρ· σταδίους δὲ πέντε καὶ τεσσεράκοντα διακομίσαντες ἀπίκοντο ἐς τὸ Ἴρον. ταῦτα δέ σφι ποιήσασι καὶ ὀφθείσι ὑπὸ τῆς πανηγύριος τελευτῆ τοῦ βίου ἀρίστη ἐπεγένετο, διέδεξέ τε ἐν τούτοισι ὁ θεὸς ὡς ἄμεινον εἶη ἀνθρώπῳ τεθνάναι μᾶλλον ἢ ζῶειν. Ἄργεῖοι μὲν γὰρ περιστάντες ἐμακάριζον τῶν νεηνιέων τὴν ῥώμην, αἱ δὲ Ἄργεῖαι τὴν μητέρα αὐτῶν, οἴων τέκνων ἐκύρησε· ἡ δὲ μήτηρ περιχαρῆς ἐοῦσα τῷ τε ἔργῳ καὶ τῇ φήμῃ, σᾶσα ἀντίον τοῦ ἀγάλματος εὔχετο Κλεόβι τε καὶ Βίτωνι τοῖσι ἐωυτῆς τέκνοισι, οἳ μιν ἐτίμησαν μεγάλως, τὴν θεὸν δοῦναι τὸ ἀνθρώπῳ τυχεῖν ἄριστον ἐστί. μετὰ ταύτην δὲ τὴν εὐχὴν ὡς ἔθυσάν τε καὶ εὐωχήθησαν, κατακοιμηθέντες ἐν αὐτῷ τῷ ἱρῷ οἱ νεηνῖαι οὐκέτι ἀνέστησαν ἀλλ' ἐν τέλει τούτῳ ἔσχοντο. Ἄργεῖοι δὲ σφέων εἰκόνας ποιησάμενοι ἀνέθεσαν ἐς Δελφοὺς ὡς ἀρίστων γενομένων."

Vocabulary

3. προτρέπω *urge on, rouse one's curiosity*

* γῶν = γούν

* πάγχυ *altogether, certainly*

* ἀρκέω *suffice, be enough for*

ὑπείμι *be under, remain*

I * πρὸς τούτῳ *besides this*

ῥώμη *strength*

* τοιόσδε, τοιήδε, τοιόνδε *such (as follows)*

ἀεθλοφόρος *prize-winning*

ὄρτή *festival*

* πάντως *by all means, absolutely*

ζεύγος *carriage drawn by a pair*

ἀγρός *field, country*
παραγίγνομαι *come to, arrive*
ἐκκληίω *hinder, shut out*
ζεύγλη *strap of the yoke*
εἶλκον < ἔλκω *draw*
ἄμαξα *wagon, cart*
ἱρόν *temple*
ὀχέω (< ἔχω) *carry, bear; mid. ride*
πανηγύρις -ιος, ἡ *assembly, festival*
διαδείκνυμι *show clearly*
* μακαρίζω *congratulate*
* κυρέω = τυγχάνω
* ἄγαλμα *statue*
εὐωχέω *entertain; pass. feast*
κατακοιμάω *put to sleep; pass. sleep*
ἔσχοντο (ἔχω) 2 aor. middle used as a passive

4. Σόλων μὲν δὴ εὐδαιμονίης δευτερεῖα ἔνεμε τούτοισι, Κροῖσος δὲ σπερχθεὶς εἶπε " ὦ ξεῖνε Ἰθηναίε, ἢ δ' ἡμετέρη εὐδαιμονίη οὕτω τοι ἀπέρριπται ἐς τὸ μηδὲν ὥστε οὐδὲ ἰδιωτέων ἀνδρῶν ἀξίους ἡμέας ἐποίησας;" ὁ δὲ εἶπε " ὦ Κροῖσε, ἐπιστάμενόν με τὸ θεῖον πᾶν ἐδὸν φθονερόν τε καὶ ταραχώδες ἐπειρωτάς ἀνθρωπηῶν πρηγμάτων πέρι. ἐν γὰρ τῷ μακρῷ χρόνῳ πολλὰ μὲν ἐστὶ ἰδεῖν τὰ μή τις ἐθέλει, πολλὰ δὲ καὶ παθεῖν. ἐς γὰρ ἑβδομήκοντα ἔτεα οὖρον τῆς ζῆσης ἀνθρώπῳ προτίθημι. οὗτοι ἐόντες ἐνιαυτοὶ ἑβδομήκοντα παρέχονται ἡμέρας διηκοσίας καὶ πεντακισχιλίας καὶ δισμυρίας, ἐμβολίμου μηνὸς μὴ γινομένου· εἰ δὲ δὴ ἐθελήσει τοὔτερον τῶν ἐτέων μηνὶ μακρότερον γίνεσθαι, ἵνα δὴ αἰ ὦραι συμβαίνωσι παραγινόμεναι ἐς

τὸ δέον, μῆνες μὲν παρὰ τὰ ἑβδομήκοντα ἔτεα οἱ ἐμβόλιμοι γίνονται
τριήκοντα πέντε, ἡμέραι δὲ ἐκ τῶν μηνῶν τούτων χίλια πεντήκοντα.
τουτέων τῶν ἀπασέων ἡμερέων τῶν ἐς τὰ ἑβδομήκοντα ἔτεα, ἑουσέων
πεντήκοντα καὶ διηκοσιέων καὶ ἑξακισχιλιέων καὶ δισμυριέων, ἢ
ἑτέρη αὐτέων τῇ ἑτέρῃ ἡμέρῃ τὸ παράπαν οὐδὲν ὅμοιον προσάγει
πρήγμα. οὕτω ὦν Κροῖσε πᾶν ἐστὶ ἄνθρωπος συμφορῇ. ἐμοὶ δὲ σὺ
καὶ πλουτέειν μέγα φαίνεαι καὶ βασιλεὺς πολλῶν εἶναι ἀνθρώπων·
ἐκεῖνο δὲ τὸ εἶρεό με, οὐκω σε ἐγὼ λέγω, πρὶν τελευτήσαντα καλῶς
τὸν αἰῶνα πύθωμαι. οὐ γάρ τι ὁ μέγα πλούσιος μᾶλλον τοῦ ἐπ'
ἡμέρην ἔχοντος ὀλβιώτερος ἐστὶ, εἰ μὴ οἱ τύχη ἐπίσποιτο πάντα καλὰ
ἔχοντα εὖ τελευτήσαι τὸν βίον. πολλοὶ μὲν γὰρ ζάπλουτοι ἀνθρώπων
ἀνόλβιοι εἰσὶ, πολλοὶ δὲ μετρίως ἔχοντες βίου εὐτυχέες. ὁ μὲν δὴ
μέγα πλούσιος ἀνόλβιος δὲ δυοῖσι προέχει τοῦ εὐτυχέος μόνον,
οὗτος δὲ τοῦ πλουσίου καὶ ἀνόλβου πολλοῖσι· ὁ μὲν ἐπιθυμίην
ἐκτελέσαι καὶ ἄτην μεγάλην προσπεσοῦσαν ἐνεῖκαι δυνατώτερος, ὁ
δὲ τοῖσδε προέχει ἐκείνου· ἄτην μὲν καὶ ἐπιθυμίην οὐκ ὁμοίως
δυνατὸς ἐκείνω ἐνεῖκαι, ταῦτα δὲ ἢ εὐτυχίῃ οἱ ἀπερύκει, ἄπηρος δὲ
ἐστὶ, ἄνουσος, ἀπαθῆς κακῶν, εὐπαις, εὐειδής. εἰ δὲ πρὸς τούτοις
ἔτι τελευτήσῃ τὸν βίον εὖ, οὗτος ἐκεῖνος τὸν σὺ ζητέεις, ὁ ὀλβιος
κεκλήσθαι ἄξιός ἐστὶ· πρὶν δ' ἂν τελευτήσῃ, ἐπισχεῖν, μηδὲ καλέειν
κω ὀλβιον ἀλλ' εὐτυχέα. τὰ πάντα μὲν νυν ταῦτα συλλαβεῖν
ἄνθρωπον ἔοντα ἀδύνατον ἐστὶ, ὥσπερ χώρα οὐδεμία καταρκέει
πάντα ἐωυτῇ παρέχουσα, ἀλλὰ ἄλλο μὲν ἔχει ἑτέρου δὲ ἐπιδέεται· ἢ
δὲ ἂν τὰ πλείστα ἔχῃ, αὕτη ἀρίστη. ὥς δὲ καὶ ἀνθρώπου σῶμα ἐν

οὐδὲν αὐτάρκες ἐστί· τὸ μὲν γὰρ ἔχει, ἄλλου δὲ ἐνδεές ἐστι· ὃς δ' ἂν αὐτῶν πλείστα ἔχων διατελέῃ καὶ ἔπειτα τελευτήσῃ εὐχαρίστως τὸν βίον, οὗτος παρ' ἐμοὶ τὸ οὖνομα τοῦτο ὦ βασιλεῦ δίκαιος ἐστὶ φέρεσθαι. σκοπέειν δὲ χρῆ παντὸς χρήματος τὴν τελευτήν, κῆ ἀποβήσεται· πολλοῖσι γὰρ δὴ ὑποδέξας ὄλβον ὁ θεὸς προρρίζους ἀνέτρεψε."

Vocabulary

4 νέμω *distribute, assign*

σπεχθεῖς < σπέρχομαι *be angry/hasty*

* φθονερός *jealous, grudging*

ταραχώδης, -ες *troublesome, baffling*

οὐρος = ὄρος *boundary*

ἡμέρας διηκοσίας καὶ πεντακισχιλίας καὶ δισμυρίας, ἐμβολίμου μηνὸς μὴ γινομένου "25,200 not counting the intercalary month"

I ἐπ' ἡμέρην ἔχειν "to have enough for the day"

ἐπίσποιο < ἐπέπομαι *follow upon*

ζάπλουτος *very rich*

I * μετρίως ἔχειν βίου "be moderately well off"

προέχω *surpass*

ἐνεῖκαι = ἐνεγκεῖν

ἀπερύκω *keep off, scare away*

ἄπηρος *unmaimed*

ἐπέχω *hold upon, hold off, wait*

συλλαμβάνω *bring together, receive all together*

καταρκέω see ἄρκέω

αὐτάρκης -ες *self-sufficient*

εὐχαρίστως *pleasantly, agreeably*

ὑποδέξας < ὑποδείκνυμι

πρόρριζος -ον *utterly, by the roots, radically*

ἀποτρέπω *turn up, overthrow*

5. Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ οὐ κως οὔτε ἐχαρίζετο, οὔτε λόγου μιν ποιησάμενος οὐδενὸς ἀποπέμπεται, κάρτα δόξας ἀμαθέα εἶναι, ὃς τὰ παρεόντα ἀγαθὰ μετεῖς τὴν τελευτὴν παντὸς χρήματος ὁρᾶν ἐκέλευσε.

Μετὰ δὲ Σόλωνα οἰχόμενον ἔλαβε ἐκ θεοῦ νέμεσις μεγάλη Κροῖσον, ὡς εἰκάσαι, ὅτι ἐνόμισε ἐωυτὸν εἶναι ἀνθρώπων ἀπάντων ὀλβιώτατον.

Vocabulary

5 χαρίζομαι *please*

μετεῖς < μετήμη *let go, disregard*

οἶχομαι *be gone*